

Belofte maakt schuld

Onderzoek naar nakoming van toezeggingen

Rekenkamercommissie Westland

Mei 2009

Colofon

De Rekenkamercommissie Westland

De Rekenkamercommissie van de gemeente Westland (hierna: RKC Westland) is eind 2005 op grond van de Gemeentewet ingesteld. De RKC Westland bestaat uit drie externe leden (w.o. de voorzitter), dat wil zeggen leden die afkomstig zijn van buiten de gemeenteraad en twee interne leden. Zowel de externe als de interne leden zijn door de gemeenteraad benoemd. Daarnaast wordt de commissie ondersteund door een ambtelijk secretaris.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beheer van de organisatie en van het gevoerde beleid van het college. Bij doelmatigheid wordt met name onderzocht of het beleid tegen zo laag mogelijke kosten is uitgevoerd en bij doeltreffendheid of het gewenste effect is bereikt. Het werkterrein van de RKC Westland strekt zich uit over alle gemeentelijke organen en gelieerde instellingen. De leden van het college van B&W en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht informatie te verstrekken als de RKC Westland daarom vraagt. De RKC Westland formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij legt dit alles, inclusief een eventuele reactie van het College van B&W en nawoord van de RKC hierop, vast in de vorm van onder meer rapporten of brieven, gericht aan de gemeenteraad. Het is aan de raad te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek.

De RKC Westland is derhalve een 'instrument' van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun controlerende taak. De RKC heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. De RKC bepaalt zelf welke onderzoeken zij zal instellen. Eventuele verzoeken voor het doen van onderzoek van (leden van) de gemeenteraad en/of burgers van de gemeente Westland, zal de de RKC Westland beoordelen en indien passend binnen haar taken en bevoegdheden in het onderzoeksprogramma opnemen.

Samenstelling Rekenkamercommissie

De commissie bestaat uit de volgende leden:

Voorzitter	mevrouw drs. K. Meijer
Externe leden	mevrouw J.A. Brocke RA MGA de heer drs. R.R. Bouman RE RA
Raadsleden	mevrouw mr. A.W. Bom-Lemstra de heer mr. J.A. Prins

Ambtelijk secretaris de heer D. van Vliet

Voorwoord

Het rapport, dat nu voor u ligt, betreft een onderzoek naar nakoming van toezeggingen gedaan door leden van het college van B&W in raads- en commissievergaderingen en is getiteld 'Belofte maakt schuld'. Het onderzoek is in opdracht van de RKC Westland uitgevoerd door een onderzoeksteam van 'de Lokale Rekenkamer' en betreft een zgn. DoeMee-onderzoek.

De Lokale Rekenkamer organiseert jaarlijks DoeMee-onderzoeken. Het concept is als volgt. Onderwerpen die spelen bij veel rekenkamers worden door De Lokale Rekenkamer vertaald in een gezamenlijke onderzoeksaanpak voor een vaste prijs. Iedere rekenkamer kan hier aan meedoen. Gezamenlijk onderzoek levert financieel voordeel op en biedt mogelijkheden om van elkaar te leren. Naast een rapport van de eigen gemeente is er een overkoepelende slotnotitie waarin alle resultaten vergeleken worden en de best practices aan de orde komen. In 2008 stond een onderzoek naar toezeggingen op het programma. Aan dit onderzoek hebben zes gemeenten meegedaan.

De RKC Westland heeft ervoor gekozen om aan dit onderzoek mee te doen om de volgende redenen:

- Er sprake is van actualiteit;
- De informatie de kern raakt van de controlerende taak van de raad.

Wij gaan er vanuit dat het onderzoek dat nu voorligt, een goed inzicht biedt hoe in de gemeente Westland vorm wordt gegeven aan het proces van toezeggingen. De Rekenkamercommissie Westland beveelt de resultaten van dit onderzoek dan ook van harte bij u aan.

drs. Karin Meijer
voorzitter Rekenkamercommissie Westland

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	9
1.1	Achtergrond en aanleiding	9
1.2	Doelstelling en vraagstelling onderzoek	9
1.3	Aanpak van het onderzoek	11
1.4	Leeswijzer	12
2	Beschrijving proces van beheersing van toezeggingen	15
2.1	Registratie van toezeggingen	15
2.2	Bewaking van toezeggingen	17
2.3	Informatievoorziening over toezeggingen	19
3	Beoordeling van twintig toezeggingen	23
3.1	Kwaliteit formulering van toezeggingen	23
3.2	Nakoming van toezeggingen	27
3.3	Informatievoorziening aan de raad	30
4	Verklaringen voor mate van nakoming en kwaliteit informatievoorziening	33
5	Conclusies en aanbevelingen	35
5.1	Beantwoording vraagstelling onderzoek	35
5.2	Conclusies en aanbevelingen	35
6	Reactie van college van B&W	41
7	Nawoord Rekenkamercommissie Westland	43
Bijlage 1	Selectie van toezeggingen	44
Bijlage 2	Onderzochte toezeggingen	45
Bijlage 3	Bevindingen per toezegging	48
Bijlage 4	Overzicht geïnterviewde personen	55
Bijlage 5	Overzicht bestudeerde stukken	56
Bijlage 6	Plaatsbepaling tov vijf gemeenten	57

1 INLEIDING

1.1 Achtergrond en aanleiding

Belang van goede nakoming van toezeggingen in het duale stelsel

De gemeenteraad moet in staat worden gesteld de kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen voeren. Aan deze rollen geeft de raad onder andere uiting in de raads- en commissievergaderingen. Tijdens deze vergaderingen verzoekt de raad om informatie, stelt hij kaders en controleert het college van B&W over de uitvoering van het beleid.

Dit proces resulteert regelmatig in een toezegging door het college van B&W aan de raad. Toezeggingen kunnen diverse strekkingen hebben (zie onderstaande voorbeelden).

Fictieve voorbeelden van een toezegging

- ⇒ De gemeente X vraagt landelijke en provinciale subsidies aan als bijdrage in de herontwikkeling van een groot bedrijventerrein. In de commissie Ruimte stellen raadsleden vragen; “Wat is de laatste stand van zaken?” en “Wat te doen als de subsidiewerving tegenvalt?”. De wethouder zegt dat de meeste subsidieaanvragen nog lopen en dat hij daarom nog niets kan zeggen. Na enig aandringen vanuit de commissie zegt de wethouder toe op korte termijn terug te komen op de subsidieverwerving.
- ⇒ In een raadsvergadering spreken de raadsleden over de programmabegroting voor het volgende jaar. Bij sommige programma's ontbreken indicatoren of realisatiecijfers van vorig jaar. De wethouder zegt toe deze alsnog te sturen.

Een overeenkomstig aspect bij iedere toezegging is dat deze nagekomen dient te worden. Als een toezegging niet wordt nagekomen moet daar op zijn minst melding van worden gemaakt. Wanneer dit niet gebeurt, is de raad niet in staat zijn taken naar behoren uit te voeren.

Gezien het belang van een goede nakoming van toezeggingen in het verkeer tussen college van B&W en raad heeft de rekenkamercommissie Westland in de maanden maart tot en met december 2008 een onderzoek uitgevoerd naar de nakoming van de toezeggingen. Deze rapportage doet verslag van het onderzoek.

1.2 Doelstelling en vraagstelling onderzoek

Doelstelling

Het onderzoek naar nakoming van toezeggingen heeft een doelstelling in twee delen:

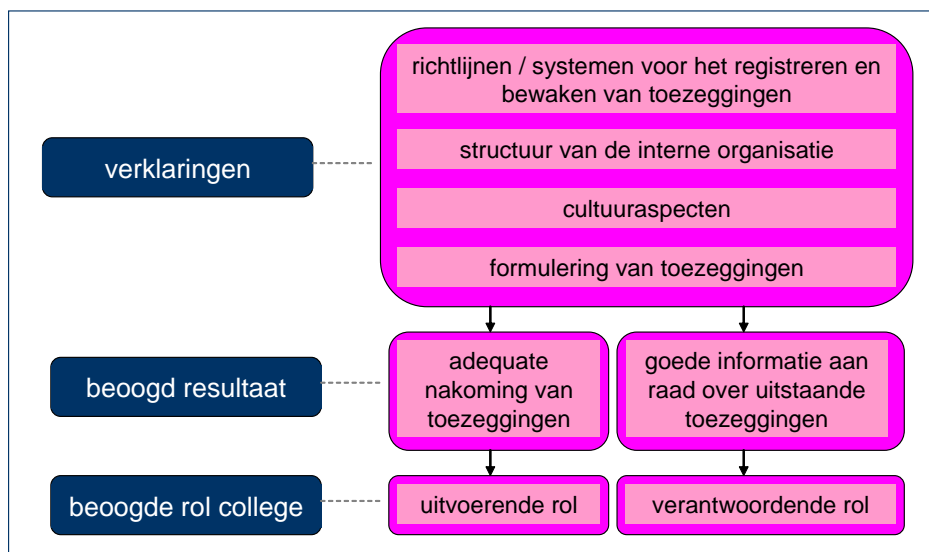
- 1) het vergroten van het inzicht in de status van de nakoming van toezeggingen aan de raad enerzijds en inzicht in de kwaliteit van de informatievoorziening hierover aan de raad anderzijds, en;
- 2) het zoeken van verklaringen voor eventuele gebreken in de nakoming van toezeggingen en de kwaliteit van de informatievoorziening over toezeggingen.

Het onderzoek moet leiden tot bruikbare aanbevelingen die de naleving van toezeggingen aan de raad én de kwaliteit van de informatievoorziening over toezeggingen verbeteren. Uiteindelijk zijn deze verbeteringen gericht op een tijdige en volledige informatievoorziening over toezeggingen aan de raad. De raad vraagt immers niet voor niets om bepaalde toezeggingen.

Onderzoeksmodel

Beter inzicht in de status en kwaliteit van nakoming toezeggingen moet leiden tot een adequate en kwalitatief goede informatievoorziening. Modelmatig is deze onderzoeksdoelstelling als volgt weergegeven:

Figuur 1: Onderzoeksmodel onderzoek Nakoming Toezeggingen

Uitgangspunt van dit model is dat zowel de nakoming van toezeggingen aan de raad als de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad van diverse factoren afhankelijk zijn. Belangrijke factoren zijn een goed werkend systeem om toezeggingen te registreren, concrete en tijdgebonden formulering van toezeggingen en de structuur van de interne organisatie. In het onderzoek zien wij deze factoren als verklaringen voor de mate waarin het college toezeggingen nakomt en de raad goed informeert over uitstaande toezeggingen. De verklaringen vormen een belangrijk onderdeel van het onderzoek en een aanknopingspunt voor het doen van aanbevelingen om de (eventueel) geconstateerde gebreken in de nakoming van toezeggingen of de informatievoorziening te verbeteren.

Het model legt verder een verband met de beoogde rolvulling van het college in het duale stelsel. Door toezeggingen na te komen vervult het college zijn uitvoerende rol, door de raad te informeren over uitstaande toezeggingen vervult het college zijn verantwoordende rol. Het onderzoek richt zich niet op de controlerende rol van de raad. Het uitgangspunt is dat de raad moet kunnen vertrouwen op de nakoming van door het college gedane toezeggingen en kwalitatief goede verantwoordingsinformatie over uitstaande toezeggingen. “Maar de raad heeft er nooit meer naar gevraagd” gaat dus niet op.

Centrale vraag

Het onderzoek kent de volgende centrale onderzoeksvraag:

In hoeverre komt het college van B&W zijn toezeggingen aan de raad na, wat is de kwaliteit van de informatievoorziening hierover aan de raad en welke verklaringen zijn er voor eventuele niet nakoming van toezeggingen en gebrekkige kwaliteit van de informatievoorziening?

Bovenstaande centrale onderzoeksvraag is nader gespecificeerd in vier deelvragen:

- 1) *Welke richtlijnen en systemen hanteert het college om toezeggingen te beheersen?*
- 2) *Worden toezeggingen tijdig en volledig nagekomen?*
- 3) *Wat is de kwaliteit van de informatie aan de raad over uitstaande toezeggingen?*
- 4) *Wat zijn verklaringen voor eventuele gebreken in de nakoming van toezeggingen en/of de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad over toezeggingen*

1.3 Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek is in twee delen uitgevoerd.

Deel 1: (breed onderzoek naar) instrumenten voor beheersing van toezeggingen

We hebben een beschrijving gemaakt van de geldende procedures en systemen voor registratie en voortgangsbewaking van toezeggingen en voor de informatievoorziening over toezeggingen aan de raad.

Dit deden wij op basis van documentanalyse en interviews met de commissiegriffier voor de commissie Economie, Financieel beleid en Organisatie en een bestuursadviseur.

Deel 2: (verdiepend onderzoek naar) nakoming van twintig toezeggingen en kwaliteit informatievoorziening over toezeggingen aan de raad

Aan de hand van twintig geselecteerde toezeggingen¹ en op basis van documentanalyse, zijn wij nagegaan of toezeggingen adequaat zijn nagekomen en of de raad goed over de uitstaande toezeggingen is geïnformeerd. Wij hanteerden hierbij de onderstaande normen:

Norm: Het college van B&W komt toezeggingen op tijd en volledig na.

- ⇒ *op tijd*: de toezegging wordt gerealiseerd binnen de termijn die is gesteld bij het doen van de toezegging. We hanteren daarbij het uitgangspunt dat een toezegging tijdgebonden dient te zijn geformuleerd.
- ⇒ *volledig*: de toezegging wordt gerealiseerd conform de inhoud van de vraag die ten grondslag heeft gelegen aan de toezegging. We hanteren hierbij het uitgangspunt dat bij de formulering concreet wordt aangegeven wat deze omvat.

Norm: Het college van B&W informeert de raad volledig, op tijd en op inzichtelijke wijze over uitstaande toezeggingen.

- ⇒ *volledig*: de verstrekte informatie omvat alle relevante informatie. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij een niet tijdige nakoming van een toezegging 1) wordt uitgelegd waarom de toezegging niet op tijd kan worden nagekomen en 2) wordt aangegeven wanneer de toezegging wél kan worden nagekomen.
- ⇒ *op tijd*: de informatie wordt op een moment verstrekt waarop eventuele bijsturing door de raad nog mogelijk is.
- ⇒ *inzichtelijk*: de verstrekte informatie is helder en eenvoudig gepresenteerd en in de tijd vergelijkbaar.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de wijze van registratie en bewaking van toezeggingen die de gemeente Westland hanteert. Ook de procedures en processen voor de informatievoorziening aan de raad worden daarbij beschreven. In *hoofdstuk 3* geven wij een beoordeling van de feitelijke nakoming van twintig onderzochte toezeggingen inclusief de kwaliteit van de informatievoorziening over de nakoming aan de raad.

Hoofdstuk 4 behandelt verschillende verklaringen voor de mate waarin toezeggingen worden nagekomen en de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad.

In *hoofdstuk 5* formuleert de rekenkamercommissie de conclusies die zij op basis van het voorliggende onderzoek heeft getrokken en de bijbehorende aanbevelingen ter verbetering.

De volgende bijlagen zijn bij het rapport gevoegd:

¹ De selectie van deze twintig toezeggingen is verantwoord in bijlage 2.

- Bijlage 1 Selectie van toezeggingen
- Bijlage 2 Overzicht onderzochte toezeggingen
- Bijlage 3 Bevindingen per toezegging
- Bijlage 4 Overzicht geïnterviewde personen
- Bijlage 5 Overzicht bestudeerde stukken
- Bijlage 6 Plaatsbepaling ten opzichte van andere gemeenten

2 BESCHRIJVING PROCES VAN BEHEERSING VAN TOEZEGGINGEN

In dit hoofdstuk geven wij weer hoe de gemeente Westland toezeggingen van het college van B&W aan de raad beheerst. Beheersing van toezeggingen splitsten we uit naar de onderdelen registratie, bewaking en informatievoorziening (aan de raad).

2.1 Registratie van toezeggingen

Toezeggingen die in de raadsvergadering gedaan zijn worden op een andere manier beheerst dan toezeggingen die in commissievergaderingen gedaan zijn. Vandaar dat in dit hoofdstuk steeds een onderscheid wordt gemaakt tussen toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen en toezeggingen gedaan in commissievergaderingen.

De toezeggingen zijn formeel geregeld in het reglement van orde van de gemeenteraad. Dit betreft artikel 21, lid 7, en artikel 42.

Griffie registreert toezeggingen in raadsbrief

Toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden door de griffie opgenomen in een raadsbrief, zo gaven geïnterviewden aan. Uit de procesbeschrijving die de griffie aanleverde werd duidelijk dat deze raadsbrief gebruikt wordt om toezeggingen gedaan in de raad aan het college kenbaar te maken. Afstemming over de toezeggingen vindt plaats doordat de raadsbrief sinds kort in conceptvorm naar het college gaat. Over die conceptraadsbrief vindt afstemming plaats tussen de bestuursadviseur, college en griffie. Op die manier wordt het college in staat gesteld te kijken of het zich kan vinden in de (formulering van de) toezeggingen. Geïnterviewden geven aan dat toezeggingen daarbij regelmatig verduidelijkt worden door het college. De griffie blijft echter verantwoordelijk voor het registreren van toezeggingen.

De rekenkamercommissie heeft een lijst met raadstoezeggingen aangetroffen. Op deze lijst wordt aan de toezegging een code gehangen (bijvoorbeeld TZ-2007-078), er wordt aangegeven in welke raadsvergadering de toezegging gedaan is én wanneer de toezegging is afgedaan. In geaccordeerde interviewverslagen met bestuurs- en raadsadviseur is echter aangegeven dat er van toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen géén lijst wordt bijgehouden. Het bestaan van een

lijst waarop raadstoezeggingen worden geregistreerd, heeft naar zo blijkt een beperkte bekendheid.

Griffie registreert toezeggingen in commissies in actielijsten

De gemeente Westland kent vier raadscommissies:

- Commissie Bestuur;
- Commissie Economie, Financieel beleid en Organisatie (EFO);
- Commissie Maatschappelijke Omgeving (MO);
- Commissie Ruimte.

Toezeggingen die gedaan zijn in commissievergaderingen, worden door de griffie opgenomen in de actielijsten van de betreffende commissies. Afstemming met collegeleden over de gedane toezeggingen vindt plaats doordat de actielijsten worden meegenomen in het agendaoverleg. Bij dit agendaoverleg zijn de commissievoorzitter, de portefeuillehouder en de commissiegriffier aanwezig. Dit overleg vindt plaats een week voordat de commissieagenda verstuurd wordt. Hierdoor vindt afstemming over gedane toezeggingen relatief laat plaats. Dit kan ertoe leiden dat het moeilijk is om toezeggingen voorafgaand aan een volgende commissievergadering al na te komen.

Na dit agendaoverleg stuurt de commissiegriffier de toezeggingen ook door naar betreffende afdelingshoofden.

De commissiegriffiers sluizen de meeste toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen door naar de actielijsten van commissies. De meeste toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden na verloop van tijd daarmee wel als uitstaande toezegging geregistreerd via de actielijsten van commissies.

Het wel of niet registreren als een toezegging is in de praktijk sterk afhankelijk van de interpretatie van de betrokken (commissie)griffier. Geïnterviewden gaven aan dat dit onder andere het gevolg is van het niet hanteren van een eenduidige definitie van een toezegging.

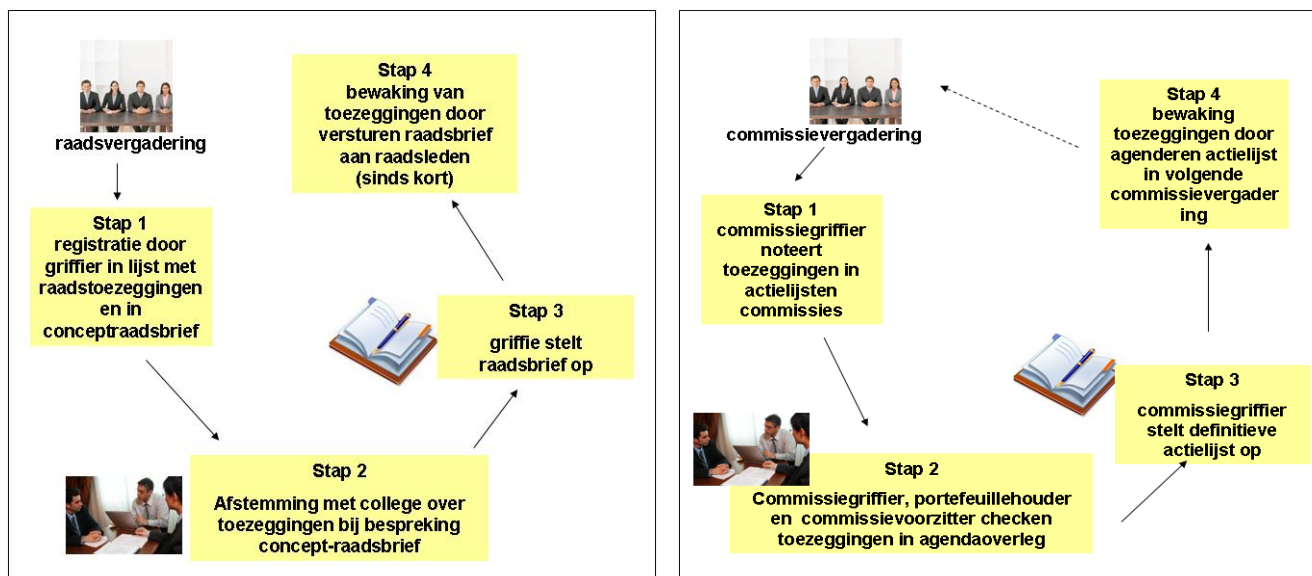
Daarnaast kwam ten aanzien van de registratie van toezeggingen uit interviews naar voren dat er soms overlap bestaat tussen de actielijst en de Lange termijn agenda (LTA). Op dit moment is de gemeente Westland bezig met een herziening van het vergaderstelsel en als gevolg daarvan wordt er zowel bij raadsvergaderingen als bij commissievergaderingen gewerkt met Lange termijn agenda's. De vraag is dan waar een toezegging wordt neergezet, op de actielijst of op de lange termijn agenda. Geïnterviewden gaven aan dat de griffie nog zoekende is hoe hier precies mee omgegaan moet worden. Als een toezegging redelijk beperkt / korte termijn is, komt deze op de actielijst, is het meer lange termijn dan komt deze op de lange termijn agenda terecht. En hoewel er wel afstemming plaatsvindt tussen commissiegriffiers over hoe hier mee om te gaan, blijft het afhankelijk van de interpretatie van de desbetreffende commissiegriffier.

In de actielijst van de commissie Bestuur heeft de rekenkamercommissie bovendien kunnen zien dat op het moment dat een toezegging verplaatst wordt naar de LTA dit in sommige gevallen inzichtelijk wordt gemaakt in de actielijst van de desbetreffende commissie. Bij onderstaande toezegging was dit het geval:

Nr.	Actie	Ingebracht	Wanneer
TZ 017BES Zie LTA017	Nota verbonden instellingen	13-09-07	(4 ^{de} kwartaal '07) Verplaatst naar de LTA.

2.2 Bewaking van toezeggingen

Schematische werkwijze registratie en bewaking van toezeggingen

Figuur 2.1 werkwijze raadsvergaderingen

Figuur 2.2 werkwijze commissievergaderingen

Griffie bewaakt commissietoezeggingen via actielijsten. Raadstoezeggingen komen regelmatig op actielijsten terecht.

In interviews werd aangegeven dat de griffie geen actielijst opstelt van toezeggingen gedaan in *raadsvergaderingen*, maar dat ze alleen worden meegenomen in de raadsbrief. Die raadsbrief werd lange tijd primair gebruikt voor afstemming tussen griffie en college en niet geagendeerd in raadsvergaderingen waardoor raadsleden de nakoming van toezeggingen niet konden bewaken.

De rekenkamercommissie heeft echter ook vastgesteld dat hierin recentelijk een koerswijziging heeft plaatsgevonden. Op 13 november 2008 werden de laatste twee raadsbrieven, d.d. 23 september 2008 en d.d. 28 oktober 2008, alsnog ter kennisgeving aan de raad gezonden.

Zoals eerder is beschreven, is het zo dat de meeste toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen door commissiegriffiers worden doorgesluisd naar actielijsten van de commissies. In dat geval vindt er wel bewaking plaats. Maar omdat dit overhevelen niet systematisch gebeurt en afhankelijk is van de desbetreffende commissiegriffier, is het mogelijk dat toezeggingen tussen wal en schip vallen en zo niet worden bewaakt door de griffie.

Voor de raadstoezeggingen die niet zijn doorgesluisd naar de actielijsten van commissies geldt voor de bewaking van de toezegging veel meer een piepsysteem: het wordt pas duidelijk dat een toezegging niet is nagekomen als een raadslid dit opmerkt.

Toezeggingen gedaan in *commissievergaderingen* worden door de commissiegriffier op de actielijst gezet. Ook worden ze door de commissiegriffier zelf doorgestuurd naar de betreffende afdelingen. En omdat ze op de actielijst terecht komen, worden ze in de volgende commissievergadering automatisch weer geagendeerd. Hierdoor komt ook de gevraagde informatie weer bij de griffie terecht: geïnterviewden gaven aan dat gevraagde memo's en dergelijke vaak een paar dagen voor de commissievergadering bij de griffie binnenkomen.

College en ambtelijke organisatie bewaken toezeggingen in stafoverleg

Wekelijks vindt er stafoverleg plaats tussen portefeuillehouders en afdelingen. In interviews werd aangegeven dat uitstaande toezeggingen, zowel toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen als toezeggingen gedaan in commissievergaderingen in dat overleg standaard op de agenda staan.

Overigens blijkt uit het onderzoek dat de ambtelijke organisatie voor een groot deel niet in staat was om de nakoming van eerder gedane en reeds nagekomen toezeggingen te reconstrueren. De overall bewaking van toezeggingen is in de gemeente Westland – zo bleek – belegd bij de griffie.

Raadsleden bewaken toezeggingen in commissies met behulp van actielijsten, bewaking toezeggingen in raad is minder gewaarborgd

De toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden opgenomen in de raadsbrief. De raadsbrief werd tot voor kort echter niet naar raadsleden verstuurd, wat het bewaken van de nakoming bemoeilijkte. In dat geval is de bewaking van een goede nakoming van toezeggingen afhankelijk van de oplettendheid van

individuele raadsleden. Als de raadsbrieven in de toekomst standaard per vergadering aan de raadsleden worden toegezonden, wordt daarmee voorzien in een sturingsinstrument voor de raad om de uitstaande raadstoezeggingen te controleren.

De toezeggingen gedaan in commissies worden opgenomen in de actielijsten van betreffende commissies. Ook worden de actielijsten geagendeerd in de volgende commissievergadering. Op die manier kunnen commissieleden nagaan of alle toezeggingen uit de vorige vergadering op de actielijst terecht zijn gekomen en of ze goed geformuleerd zijn. Ook worden ze hierdoor in staat gesteld te bewaken in hoeverre ze ook worden nagekomen. Uit interviews kwam naar voren dat commissieleden dit ook actief doen, en ook actief vragen naar 'hun' toezegging.

2.3 Informatievoorziening over toezeggingen

De raad ontvangt geen periodieke informatie over raadstoezeggingen en ziet ook niet in hoeverre deze toezeggingen op actielijsten van commissies terecht komen

In het voorgaande is beschreven dat de griffie toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen registreert in de raadsbrief. Die raadsbrief werd tot voor kort echter niet gebruikt in communicatie met de raad, maar alleen om het college te informeren over gedane toezeggingen.

Ook is aangegeven dat de rekenkamercommissie een lijst met raadstoezeggingen heeft aangetroffen, terwijl in interviews is aangegeven dat er géén lijst van raadstoezeggingen wordt bijgehouden. De status van de lijst met raadstoezeggingen is daarmee niet duidelijk.

Daarnaast is het zo dat het overhevelen van raadstoezeggingen naar actielijsten van commissies niet op een voor de raad transparante wijze geschiedt. Als gevolg daarvan hebben raadsleden geen inzicht in hoeverre en wanneer toezeggingen uit raadsvergaderingen ook daadwerkelijk op die actielijsten terecht komen. Dit alles zorgt er voor dat raadsleden geen inzicht hebben in de wijze waarop toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden nagekomen.

De commissies worden geïnformeerd met actielijsten

Toezeggingen die in commissievergaderingen worden gedaan zijn voor de raad inzichtelijk via de periodieke actielijsten. Op deze lijsten houdt de griffie bij welke toezeggingen er gedaan zijn.

De actielijsten van de verschillende commissies kennen een ander format, dat in grote lijnen overeenkomt. In iedere lijst is, per toezegging, in ieder geval de volgende informatie opgenomen:

- iedere toezegging krijgt een code;
- welke toezegging is gedaan / wat de actie is;
- wie de toezegging heeft gedaan;
- wanneer de toezegging is gedaan;
- wanneer deze moet worden nagekomen / wat de stand van zaken is;

Doordat iedere toezegging een code krijgt, is in opzet een basis gelegd voor een gedegen bewaking van toezeggingen. De vierde toezegging die in de commissie Bestuur in een kalenderjaar wordt gedaan, krijgt bijvoorbeeld als code TZ04BES.

Een voorbeeld van een actielijst is opgenomen in tabel 2.3. Ter illustratie is ook een voorbeeld van de Lange Termijn Agenda van de commissie Ruimte opgenomen.

Tabel 2.3: actielijst en LTA commissie Ruimte 13 november 2007

Actielijst Commissie Ruimte 13 november 2007			
Verantwoordelijk wethouders A.W. Meijer – M. van der Zwan			
	Actie	Ingebracht	Wanneer
RO 01782 (wethouder Meijer)	Eindrapportage VROM-onderzoek Westland, incl. verbeterplan: <i>de vraag (fractie CU/SGP) inzake afgesloten handhavingdossiers wordt schriftelijk beantwoord.</i>	04-12-07	04-12-07
RO 01783 (wethouder Meijer)	Milieu-uitvoeringsprogramma 2008: een aantal gestelde <i>feitelijke vragen wordt nog vóór de komende raadsvergadering schriftelijk beantwoord.</i>	13-11-07	Vóór 27-11-07 !!

LTA Commissie Ruimte 13 november 2007			
Nr.	Omschrijving	Wethouder	Periode = indicatief = (d.w.z. streefdatum) s.v.p. minimaal kwartaal vermelden
	Verkeer en vervoer		
LTA RO 0607	Nota Belanghebbende parkeren (nagegaan zal worden – griffie – hoe e.e.a. zich verhoudt met reeds behandelde Nota Parkeerfonds)	V/h Gardien	4 ^{de} kwartaal 2007

Ten aanzien van de actielijst geldt dat in de kolom “Actie” ruimte is om de toezegging verder toe te lichten. In de kolom “Wanneer” wordt weergegeven wanneer de toezegging moet worden nagekomen. Als een toezegging is nagekomen wordt in de eerstvolgende lijst in deze kolom weergegeven hoe de

toezegging is nagekomen. In de daaropvolgende lijst is de toezegging van de lijst verdwenen. Zolang toezeggingen nog openstaan blijven ze op de lijst staan.

College informeert niet proactief over (nakoming van) toezeggingen

Uit beide interviews bleek dat het college de raad weinig proactief informeert over het afdoen en nakomen van toezeggingen. Dat wil zeggen dat er, op het moment dat een toezegging nog niet kan worden nagekomen, het college hier de raad niet altijd van op de hoogte stelt. Ook als de toezegging, bijvoorbeeld vanwege een landelijke ontwikkeling, nog niet kan worden nagekomen.

3 BEOORDELING VAN TWINTIG TOEZEGGINGEN

3.1 Kwaliteit formulering van toezeggingen

In dit onderzoek staat het nakomen van toezeggingen centraal. Daarom is in hoofdstuk 2 de werkwijze ten aanzien van het nakomen van toezeggingen in kaart gebracht. Illustratief is er daarnaast voor twintig toezeggingen gekeken hoe deze in de praktijk zijn nagekomen. Voor die twintig toezeggingen heeft de rekenkamercommissie gekeken hoe de toezeggingen zijn geformuleerd (zijn toezeggingen tijdgebonden en voldoende specifiek geformuleerd?) en hoe de toezeggingen zijn nagekomen (niet tijdig, niet volledig of in zijn geheel niet). De rekenkamercommissie heeft daarbij naar de letterlijke formulering van de toezegging gekeken en in hoeverre daaraan is voldaan.

Van die twintig toezeggingen zijn er tien in raadsvergaderingen gedaan en tien in commissievergaderingen. De twintig toezeggingen zijn geselecteerd op basis van de toezeggingen die in 2007 geregistreerd stonden op lijsten van raadstoelzeggingsen en de actielijsten van de verschillende commissies.

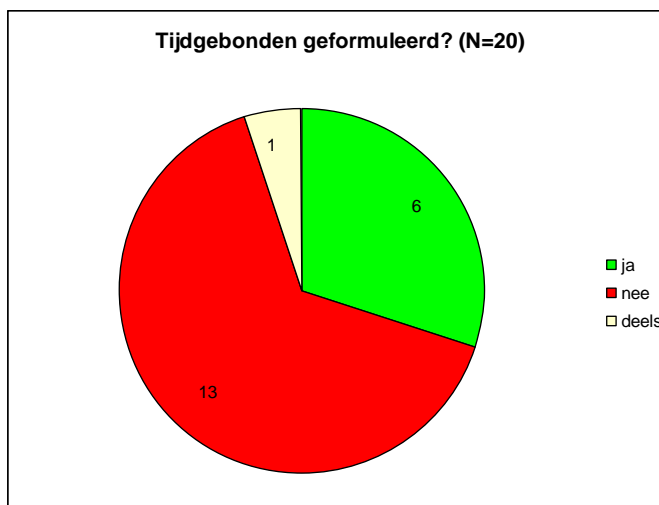
In de selectie van de twintig toezeggingen is gezorgd voor een evenwichtige verdeling over de verschillende commissies. Ook is gezorgd voor een spreiding over portefeuillehouders en afdelingen en is gekeken naar verschillende typen toezeggingen (bijvoorbeeld een toezegging betreffende het uitzoeken van overlast of een toezegging betreffende de besteding inzake groenvoorziening).

In dit hoofdstuk worden de bevindingen voor die twintig toezeggingen op grote lijnen geschetst. De bevindingen per toezegging zijn opgenomen in bijlage 3.

Veel toezeggingen zijn niet tijdgebonden geformuleerd

Van de twintig toezeggingen, bleken er zes wel en dertien niet tijdgebonden te zijn geformuleerd. Wel werd in interviews aangegeven dat er door de griffie regelmatig een termijn aan een toezegging wordt gehangen. Dit gebeurt dan op de actielijst van commissies.

Van de twintig toezeggingen gold voor één toezegging dat deze deels tijdgebonden was

geformuleerd. Dat had met name te maken met het feit dat deze toezegging feitelijk uit vier delen bestond, waarbij een deel van de 'sub' toezeggingen wel tijdgebonden en een deel niet tijdgebonden was geformuleerd.

Door aan een toezegging géén termijn te koppelen, mist de raad(scommissie) een handvat om de afdoening van toezeggingen te controleren. Zodra raadscommissies scherper bewaken dat een portefeuillehouder een specifieke termijn aan een toezegging koppelt, houden zij meer regie op de eigen (commissie)agenda (bijvoorbeeld "wanneer kunnen we het punt opnieuw in de commissie aan de orde stellen?").

Voorbeeld 3.1 Niet tijdgebonden toezeggingen

⇒ *Commissie informeren over besteding inzake groenprojecten bij sociale woningbouw*²

Letterlijke formulering toezegging:

"De wethouder zal de besteding inzake groenprojecten bij sociale woningbouw navragen en de commissie over de uitkomst informeren."

⇒ *Overzicht van accommodatiebeleid*³

Letterlijke formulering toezegging:

"De wethouder zegt toe om een open tafelgesprek te organiseren met alle partners (de zwembaden, de scholen, de raadsfracties en de ouders), om te komen tot een goed financieel onderbouwd voorstel"

Bij bovenstaande toezeggingen heeft de rekenkamercommissie de nakoming als goed beoordeeld. Immers, de toezeggingen zijn ondertussen nagekomen en er was geen termijn gesteld, waardoor de nakoming niet als 'niet tijdig' kan worden bestempeld. Het is echter de vraag of de commissie bij bovenstaande voorbeelden de informatie misschien liever eerder had gehad. Door geen termijn te vragen, laat de raadscommissie de termijn van nakoming in feite open.

Worden toezeggingen wel tijdgebonden geformuleerd, zoals onderstaande voorbeelden laten zien, dan weet de raad(scommissie) beter waar ze aan toe is.

Voorbeeld 3.2 Wél tijdgebonden toezeggingen

⇒ *Gestelde vragen over Milieu-uitvoeringsprogramma 2008 voor komende raadsvergadering beantwoorden.*⁴

Letterlijke formulering toezegging:

"Milieu-uitvoeringsprogramma 2008: een aantal gestelde feitelijke vragen wordt nog voor de komende raadsvergadering schriftelijk beantwoord"

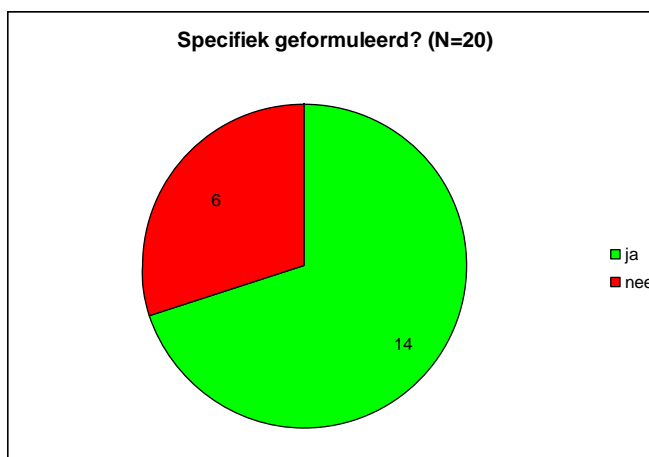
² Toegezegd op 26 juni 2007 (raad), nagekomen middels een memo op 3 september 2007.

³ Toegezegd op 25 september 2007 (raad). Uit een raadsvoorstel d.d. 18 maart 2008 (vastgesteld d.d. 22 april 2008) blijkt dat dit rondetafelgesprek op 14 januari 2008 heeft plaatsgevonden.

⁴ Toegezegd op 13 november 2007 (commissie Ruimte), nagekomen middels een memo op 20 november 2007.

Toezeggingen zijn vaak specifiek geformuleerd

De twintig toezeggingen zijn in de meeste gevallen (veertien keer) voldoende specifiek geformuleerd. Daardoor is ook na verloop van tijd nog duidelijk wat de intentie van een toezegging was en waarop deze betrekking had. De onderstaande voorbeelden laten dit zien.

Voorbeeld 3.3 Voldoende specifieke formulering van een toezegging: plan van aanpak voor uitbouw STIP-loketten

Letterlijke formulering toezegging:

“De wethouder zegt toe bij de Voorjaarsnota 2008 helderheid te geven over de locatiekeuze voor de vijf STIP-loketten en met een plan van aanpak te komen voor de uitbouw van de STIP-loketten, zoals eerder toegezegd is in de commissie MO.”

De bovenstaande formulering laat duidelijk zien wat de toezegging precies behelst: de wethouder moet helderheid geven over locatiekeuze en een plan van aanpak opstellen. Ook is duidelijk wanneer de wethouder hiermee moet komen.

In zes van de toezeggingen was de toezegging niet voldoende specifiek geformuleerd. Als de toezegging niet voldoende specifiek is geformuleerd, is na verloop van tijd niet altijd duidelijk waar de toezegging precies betrekking op had. De volgende voorbeelden laten dit zien.

Voorbeeld 3.4 Onvoldoende specifieke formulering van een toezegging: de consequenties van niet-activeren van onderhoudskosten

Letterlijke formulering toezegging:

“De consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten (i.h.k.v. risicopositie van beheersplannen) zullen dit jaar in beeld gebracht worden, en aan de raad worden voorgelegd.”

Na verloop van tijd is niet meer duidelijk wat precies bedoeld werd met deze toezegging. Uit verkregen stukken bleek: “Als het de beheersplannen BOR betreft, dan zijn deze uitvoerig besproken in de commissie EFO van mei 2007”. Ook in de verdere behandeling van die beheersplannen is niet specifiek ingegaan op de consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten.

Voorbeeld 3.5 Onvoldoende specifieke formulering van een toezegging: financiën verschillende centrumplannen onderzoeken

Letterlijke formulering toezegging:

“De wethouder zal op het punt ‘hanteren uitgangspunten van verschillende centrumplannen’ de financiën onderzoeken en analyseren en zal hier in de commissie EFO op terugkomen”

De formulering van de toezegging laat veel ruimte voor interpretatie. Het is niet helder waarvan precies de financiën onderzocht moeten worden. Bovendien is niet in de toezegging opgenomen op welke manier hierop terug gekomen moet worden. Mag de wethouder dit mondeling afdoen, of verwachten commissieleden een memo of een uitgebreide schriftelijke analyse? Tot slot is ook in deze toezegging niet opgenomen wanneer deze moet worden nagekomen.

Formulering toezegging verandert bij overheveling van raadstoezegging naar registratie op actielijst commissie

Behalve niet tijdgebonden of niet specifiek formuleren, kan ook de overheveling van raadstoezeggingen naar de actielijsten van commissies zorgen voor het niet goed nakomen van een toezegging. Zo lijkt het er op dat soms de formulering van de toezegging iets verandert als deze wordt overgeheveld van de lijst met raadstoezeggingen naar de actielijst van een commissie. Dat bleek bijvoorbeeld bij de volgende toezegging:

Voorbeeld 3.6 Niet sluitend overhevelen van raadstoezegging naar actielijst commissie

“binnen 2 maanden zal er gekomen worden met beleidsregels terrassenbeleid horeca met verruimingsmogelijkheden”

De toezegging is gedaan in de raadsvergadering van 24 april 2007. Later is deze overgeheveld naar de actielijst van de commissie Bestuur. Bij deze overheveling is de formulering van de toezegging veranderd. Op de actielijst van de commissie Bestuur d.d. 10 april 2008 luidde de toezegging: *“verruiming openingstijden horeca: aan de commissie Bestuur wordt een nader voorstel voorgelegd n.a.v. start proef op 1 mei 2008.”* De termijn van twee maanden en de inhoud van de toezegging zijn hiermee veranderd.

Ook de toezegging over het informeren van de commissie met betrekking tot de kaderstelling voor geluid, laat zien dat bij de overheveling van raadstoezeggingen naar andere lijsten de formulering kan veranderen. Deze toezegging laat echter ook zien dat ook de codes van toezeggingen veranderen. In voorbeeld 3.7 is opgenomen hoe deze toezegging op verschillende momenten geregistreerd stond.

Voorbeeld 3.7 kaderstelling voor geluid

Lijst van raadstoezeggingen 2007 en 2008

- In deze lijst was de toezegging als volgt geformuleerd: “De wethouder zal in de commissie Ruimte van oktober de stand van zaken melden over de kaderstelling voor geluid binnen Westland” Aan de toezegging was toen de volgende code toegewezen: **TZ-2007-081**
- De lijst met raadstoezeggingen bevat ook een kolom *Afgedaan op d.d.* In deze kolom is met

betrekking tot deze toezegging het volgende ingevuld: “ Was **LTA RO 3201** 1^e kwartaal 2008, door wethouder Meijer geschrap”. Het is de onderzoekers niet duidelijk hoe deze lijst met raadstoezeggingen en de daarin opgenomen kolom met *Afgedaan op d.d.* precies tot stand is gekomen.

LTA commissie Ruimte d.d. 4 december 2007

In de LTA was het volgende punt opgenomen: “Nota beleidsuitgangspunten voor vaststelling hogere grenswaarden geluid kan de commissie Ruimte binnen enkele maanden tegemoet zien”. Aan dit punt was het volgende kenmerk toegewezen: **LTA RO 3201**).

Actielijst commissie Ruimte d.d. 8 juli 2008

Op deze actielijst kwam het punt van de kaderstelling voor geluid terug als actiepoint voor wethouder Meijer. Het actiepoint werd het volgende kernmerk toegewezen: **RO 01830**. In de toelichting op dit actiepoint was het volgende opgenomen:

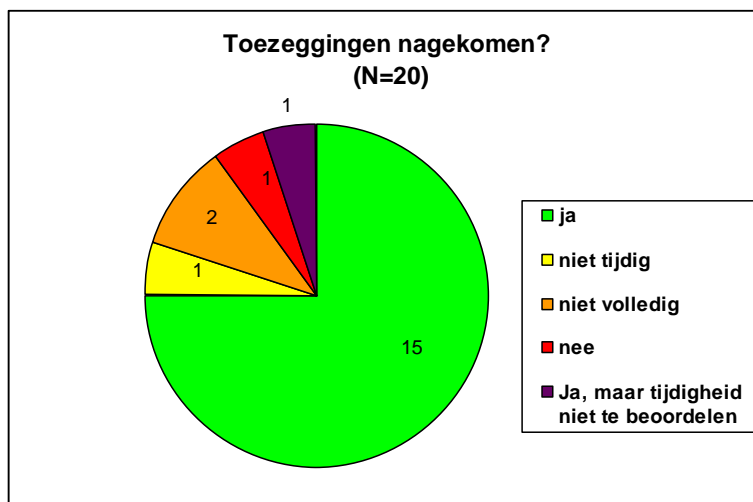
“rondvraag 8 mei 08: de volgende toezeggingen worden ter afdoening genoteerd:
CDA Aangepaste geluidsnormen in het Milieu Uitvoeringsprogramma (MUP): dit is ondertussen in het college aan de orde geweest; *nadere informatie naar de griffie voor commissie Ruimte is onderweg.*”

In reactie op het actiepoint van de actielijst d.d. 8 juli 2008 is, voor de commissievergadering d.d. 9 september 2008, het *Toetsingskader voor hogere geluidsgrenswaarde besluiten* aan de commissie gestuurd. Daarmee lijken de gevraagde beleidsregels voor geluid te zijn opgesteld. Tegelijkertijd is het door de veranderende formulering van de toezegging en de wisseling van codering voor de onderzoekers niet vast te stellen op welke wijze de toezegging precies is nagekomen en aan welke toezegging op welk moment precies moest worden voldaan.

3.2 Nakoming van toezeggingen

Toezeggingen worden in driekwart van de gevallen tijdig en volledig nagekomen

In driekwart van de twintig onderzochte toezeggingen (namelijk in vijftien gevallen) zijn – gelet op de gestelde termijnen en de inhoud van de toezeggingen – de toezeggingen tijdig en volledig nagekomen. In vijf gevallen was de nakoming niet in orde. In één geval is de toezegging niet tijdig

nagekomen. In één geval is de toezegging nagekomen, maar is het traject dat de nakoming van de toezegging precies heeft doorlopen en de tijdigheid van de

nakoming niet te beoordelen. Dit als gevolg van het feit dat formulering van de toezegging en de code die aan toezeggingen werd gehangen gedurende de loop van de tijd veranderde.

Eén toezegging is in zijn geheel niet nagekomen, twee toezeggingen zijn niet volledig nagekomen. In één geval had dat betrekking op het niet expliciet inzichtelijk maken van de consequenties van het niet activeren van onderhoudskosten (zie voorbeeld 3.9), in het andere geval had het te maken met het feit dat de toezegging die als één toezegging geregistreerd stond, feitelijk uit vier delen bestond. Bovendien veranderde de formulering van de toezegging op het moment dat de toezegging is overgeheveld van de lijst met raadstoelingen naar de lijst met commissietoelingen. In het onderstaande voorbeeld wordt dit verder toegelicht.

***Voorbeeld 3.8 Niet volledige nakoming van een toezegging:
binnen twee maanden wordt gekomen met beleidsregels terrassenbeleid horeca***

Letterlijke formulering toezegging:

“De burgemeester zegt toe dat:

- de ondernemers APV wordt getoetst door de VNG; zodra de uitkomst beschikbaar is, zal deze in handen worden gesteld van de commissie Bestuur*
- de beleidsregels inzake vliegende braderieën in de vorm van een schrijven van het college volgende maand in de commissie EFO/bestuur wordt besproken*
- in het najaar informatie aan de raad wordt aangeboden over plakplaatsen*
- er binnen 2 maanden gekomen zal worden met beleidsregels terrassenbeleid horeca met verruimingsmogelijkheden (door deze toezegging motie GBW ingetrokken)”*

Deze toezegging bestaat feitelijk uit vier delen. De toezegging is grotendeels nagekomen, met uitzondering van het laatste deel. Daarin is toegezegd binnen twee maanden (na 24 april 2007, rkc) te komen met beleidsregels terrassen. Het college heeft naar aanleiding van de toezegging actie ondernomen en het terrassenbeleid is gekoppeld aan een notitie en een proef ‘verruiming openingstijden horeca’ (die op 1 mei 2008 gestart is), maar er is niet binnen twee maanden met beleidsregels terrassenbeleid gekomen.

***Voorbeeld 3.9 Niet aantoonbaar volledig nakomen van een toezegging:
De consequenties van niet-activeren van onderhoudskosten***

Letterlijke formulering toezegging:

“De consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten (i.h.k.v. risicopositie van beheersplannen) zullen dit jaar in beeld gebracht worden, en aan de raad worden voorgelegd.”

In eerste instantie werd voor de nakoming van deze toezegging verwezen naar de "toelichting beheersplannen Openbare Ruimte 2008-2011", d.d. 1 november 2007. Daarin wordt echter niet expliciet ingegaan op consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten. Ook wordt niet naar deze toezegging verwezen. In de ambtelijke reactie op het concept van dit rapport werd vervolgens nog verwezen naar de voorjaarsnota 2008, die de raad d.d. 28 juni 2007 heeft vastgesteld. In het Financieel MeerjarenPerspectief van de voorjaarsnota zouden bij de kosten van verschillende beheersplannen de onderhoudskosten niet geactiveerd zijn, waardoor de consequenties hiervan inzichtelijk zouden zijn. In het meerjarenperspectief noch in een begeleidend schrijven wordt echter vermeld dat hiermee inzichtelijk is gemaakt wat de consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten zijn. Ook wordt nergens naar deze toezegging verwezen.

In de ogen van de rekenkamercommissie is deze toezegging daarmee niet aantoonbaar volledig nagekomen. Wel signaleert de rekenkamercommissie dat er uitgebreid is stilgestaan bij de beheerplannen. Wellicht dat ook de consequenties van het niet-activeren van de onderhoudskosten in dat kader mondeling besproken zijn. Omdat echter nergens expliciet naar deze toezegging wordt verwezen, oordeelt de rekenkamercommissie dat deze toezegging niet aantoonbaar volledig is nagekomen. Dit ondanks het feit dat de commissie EFO zelf - met het vaststellen van de actielijst van juli 2007 (waar deze toezegging niet meer opstond) - heeft ingestemd met het als afgedaan beschouwen van deze toezegging.

Eén toezegging is niet tijdig nagekomen en de toezegging die niet is nagekomen , staat voor 2009 gepland en moet dus nog worden nagekomen. In onderstaande voorbeelden worden beide gevallen toegelicht:

***Voorbeeld 3.10 Niet tijdig nakomen van een toezegging:
Plan van aanpak STIP-loketten***

Letterlijke formulering toezegging:

“De wethouder zegt toe bij de Voorjaarsnota 2008 helderheid te geven over de locatiekeuze voor de vijf STIP-loketten en met een plan van aanpak te komen voor de uitbouw van de STIP-loketten, zoals eerder toegezegd is in de commissie MO.”

Het plan van aanpak is op 7 juli 2008 besproken in de commissie MO en op 17 juli vastgesteld door de raad. De toezegging is dus nagekomen, maar niet zoals afgesproken met het bespreken van de Voorjaarsnota. De toezegging is hiermee wel nagekomen, maar niet tijdig nagekomen.

***Voorbeeld 3.11 Nog niet nakomen van een toezegging:
duidelijkheid bieden aan ondernemers Honderdland***

Letterlijke formulering toezegging:

“Duidelijkheid bieden aan ondernemers in Honderdland”

De formulering van deze toezegging biedt geen inzicht in waar de toezegging nu precies over gaat, er wordt immers niet toegelicht waarover ondernemers in Honderdland duidelijkheid moeten krijgen, noch wordt toegelicht wanneer ze die duidelijkheid moeten krijgen. Dat dit ook in de nakoming van de toezegging tot onduidelijkheid leidt, blijkt uit het feit dat de toezegging gedaan is in juni 2006 en nog altijd niet is nagekomen; de toezegging staat nu op de actielijst voor 2009, dan zal er een “informatiebijeenkomst voor bedrijven en bewoners van Honderdland” georganiseerd worden.

In één geval heeft de rekenkamercommissie uiteindelijk op basis van het ambtelijk hoor en wederhoor geconstateerd dat de toezegging is nagekomen. Dat was het geval bij de toezegging over het behandelen van het dranghekkenbeleid (voorbeeld 3.12).

In eerste instantie oordeelde de rekenkamercommissie dat deze toezegging niet was nagekomen, omdat in de toelichting op deze toezegging werd aangegeven dat het dranghekkenbeleid bij de evaluatie van het evenementenbeleid mondeling aan de orde is gekomen. Omdat in de notulen van de commissievergadering

hierover niets is terug te vinden, oordeelde de rekenkamercommissie dat de toezegging niet is nagekomen.

In het ambtelijk hoor- en wederhoor werd echter aangegeven dat de formulering van de toezegging niet adequaat was en in de commissie mondeling is geherformuleerd. Er zou nooit sprake zijn geweest van het opstellen van apart dranghekkenbeleid. De wijze waarop de gemeente omgaat met het gebruik van dranghekken zou worden meegenomen in het evenementenbeleid. De rekenkamercommissie heeft deze herformulering van de toezegging niet kunnen verifiëren omdat deze herformulering niet is opgenomen in de lijst met toezeggingen. Desondanks oordeelt de rekenkamercommissie op basis van de ambtelijke reactie dat de toezegging is nagekomen: het evenementenbeleid is immers in januari 2008 in de commissie aan de orde geweest.

Voorbeeld 3.12 Niet aantoonbaar nakomen van een toezegging: behandelen dranghekkenbeleid

Letterlijke formulering toezegging:

“De wethouder zegt toe dat het dranghekkenbeleid in de commissie Bestuur behandeld zal worden”

In de stukken werd verwezen naar de evaluatie van het evenementenbeleid. Deze stond gepland voor eind 2007 en is uiteindelijk in januari 2008 in de commissie aan de orde geweest. Vervolgens is vlak daarna ook het evenementenbeleid voor 2008 besproken. Uit notulen van die vergaderingen werd echter niet duidelijk dat er in deze vergadering ook aandacht was voor het dranghekkenbeleid. Ook maakte het dranghekkenbeleid geen onderdeel uit van de evaluatie 2007.

In het ambtelijk hoor- en wederhoor werd vervolgens door de griffie aangegeven dat de toezegging op een later moment is geherformuleerd. Er zou nooit sprake zijn geweest van het opstellen van apart dranghekkenbeleid, dit zou worden opgenomen in het evenementenbeleid. Deze herformulering zou mondeling in de commissie bestuur zijn toegelicht. De herformulering van de toezegging heeft echter niet geleid tot een wijziging van de formulering in de lijst met toezeggingen. Ondanks het feit dat de herformulering voor de rekenkamercommissie niet te verifiëren is, beschouwt de rekenkamercommissie deze toezegging op basis van de toelichting in het ambtelijk hoor- en wederhoor als nagekomen: het evenementenbeleid is immers in januari 2008 in de commissie aan de orde geweest. Wel merkt de rekenkamercommissie hierbij op dat de herformulering van een toezegging ook in de lijst met toezeggingen zichtbaar zou moeten zijn. Het is immers die lijst op basis waarvan raadsleden de nakoming van toezeggingen kunnen volgen.

3.3 Informatievoorziening aan de raad

Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad?

Het voorliggende onderzoek hanteert het uitgangspunt dat wanneer een toezegging niet tijdig en/of volledig kan worden nagekomen, de raad(scommissie) daar tijdig en gemotiveerd van op de hoogte wordt gesteld.

Van de twintig onderzochte toezeggingen was de nakoming in zeven gevallen niet in orde. Dit betekent dat bij deze toezeggingen de raad / betreffende commissie daarover informatie had moeten ontvangen. Dat is echter niet gebeurd. In geen van de gevallen dat een toezegging niet of niet tijdig is nagekomen, is de raad of

de raadscommissie proactief geïnformeerd dat het nakomen van de toezegging langer op zich zou laten wachten.

Op het moment dat de toezegging wordt nagekomen, is de informatievoorziening over het algemeen goed. In een dergelijk geval wordt er zowel op het voorblad als in de daadwerkelijke nakoming van de toezegging expliciet naar de toezegging verwezen. Dat was bijvoorbeeld het geval bij de volgende toezegging:

Voorbeeld 3.12 Goede informatievoorziening in nakoming toezegging: overzicht accommodatiebeleid bieden

Letterlijke formulering toezegging:

“Een overzicht bieden van wat tot nu toe is gebeurd aan accommodatiebeleid”

Het overzicht dat vervolgens geboden werd, begint met de zin: “op 12-03-07 heeft de raadsfractie GemeenteBelang Westland verzocht om een overzicht van wat tot nu toe is gebeurd aan accommodatiebeleid (actielijst cie. MO nr. TZ078MO).” Bovendien was ook op het voorblad van het bijgevoegde document verwezen naar deze toezegging.

Een andere vorm van goede informatievoorziening vond plaats bij de toezegging over het uitzoeken van overlast.

Voorbeeld 3.13 Goede informatievoorziening in nakoming toezegging: uitzoeken situatie overlast

Letterlijke formulering toezegging:

“Wethouder de Goeij-Van der Klugt zoekt situatie overlast Frisolaan te Poeldijk uit”

De wethouder heeft deze overlast-situatie (laten) uitzoeken. Vervolgens heeft ze hierover bilateraal contact gehad met het commissielid dat hierover een vraag gesteld had. Middels een mailtje aan de commissiegriffier heeft de wethouder de commissiegriffier hierover geïnformeerd en is de toezegging van de actielijst afgehaald.

4 VERKLARINGEN VOOR MATE VAN NAKOMING EN KWALITEIT INFORMATIEVOORZIENING

Op basis van analyse van de instrumenten die de gemeente Westland ter beschikking staan om toezeggingen van college aan raad te beheersen en op basis van onderzoek naar twintig specifieke toezeggingen, is een aantal verklaringen aan te wijzen voor gebreken in de nakoming van en informatievoorziening over toezeggingen. Deze behandelen we hieronder puntsgewijs.

- Het is onduidelijk wanneer precies sprake is van een toezegging, omdat er niet gewerkt wordt met een vaste definitie van het begrip toezeggingen. Als gevolg hiervan is de registratie van een toezegging sterk afhankelijk van de interpretatie van de (commissie)griffier.
- Hoewel de meeste toezeggingen specifiek geformuleerd zijn, geldt dat nog niet voor alle toezeggingen. Door niet specifiek te formuleren kan de toezegging verschillend geïnterpreteerd worden, wat verwarring kan veroorzaken op de niveaus van raad, college en ambtelijke organisatie.
- Veel toezeggingen zijn niet tijdgebonden geformuleerd. Wel is het zo dat de griffie bij de registratie van toezeggingen op de actielijsten van commissies in veel gevallen alsnog een termijn aan de toezegging hangt. Hierdoor is de termijn waarop toezeggingen moeten worden nagekomen wel bekend bij college en ambtelijke organisatie, maar is de raad niet actief betrokken bij het vaststellen van die termijn.
- De overheveling van raadstoezeggingen naar registratie in de actielijsten van commissies is in de praktijk nog niet volledig sluitend. Zo komt het voor dat de formulering van de toezegging bij overheveling verandert. Daarnaast is er geen vaste systematiek voor het overhevelen van toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen naar de actielijsten van commissies. Daardoor is het risico aanwezig dat er toezeggingen tussenuit vallen. Tot slot worden raad en raadscommissies niet expliciet geïnformeerd over het overhevelen van raadstoezeggingen naar de actielijsten van commissies. Op die manier is ook voor raads(commissie) leden niet inzichtelijk wat er precies met raadstoezeggingen gebeurt.
- Op het niveau van de raadsvergadering kwamen – in ieder geval tot voor kort - uitstaande toezeggingen niet elke vergadering terug. Daarmee verdwijnen op het niveau van de raadsvergadering toezeggingen aan de raad eerder uit beeld.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Beantwoording vraagstelling onderzoek

Centrale onderzoeksvraag:

In hoeverre komt het college van B&W zijn toezeggingen aan de raad na, wat is de kwaliteit van de informatievoorziening hierover aan de raad en welke verklaringen zijn er voor eventuele niet nakoming van toezeggingen en gebrekkige kwaliteit van de informatievoorziening?

Antwoord:

College van B&W en ambtenaren nemen de toezeggingen aan de raad en raadscommissies serieus. Van de twintig onderzochte toezeggingen werden er vijftien wel en vijf niet adequaat nagekomen.

Tegelijkertijd kan de raad er nog niet geheel blind op varen dat alle gedane toezeggingen ook tijdig en volledig worden nagekomen. Daarnaast heeft de raad niet volledig inzicht in hoeverre toezeggingen zijn nagekomen. Met name daar waar het toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen betreft, is voor de raad onduidelijk of toezeggingen al dan niet zijn nagekomen.

In de onderstaande conclusies gaat de rekenkamercommissie in op de verklaringen hiervoor. Daarbij formuleert de rekenkamercommissie ook aanbevelingen ter verbetering.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Formulering van toezeggingen

⇒ *wel relatief specifiek, maar nog vaak niet tijdgebonden*

Toezeggingen zijn vaak wel relatief specifiek geformuleerd, maar niet tijdgebonden. Een nadeel van niet tijdgebonden formuleren is dat de raad of de commissie een duidelijk aangrijpingspunt in de tijd mist om de nakoming van toezeggingen te controleren. Hiermee geven de raad en commissies de sturing op wanneer ze bepaalde toezeggingen nagekomen willen zien uit handen. De inrichting van de actielijsten biedt wel een mogelijkheid om aan iedere toezegging een termijn te hangen.

Registratie van toezeggingen

⇒ *Geen eenduidige definitie*

Er is op dit moment geen eenduidige definitie van een toezegging. Wanneer er sprake is van een toezegging, wordt hierdoor afhankelijk van de interpretatie van de (commissie)griffier.

Aanbeveling 1

Kies als raad een eenduidige definitie en een duidelijke werkwijze. Gedacht kan worden aan het bij de voorzitter beleggen van de taak om een mogelijke toezegging te herhalen en vragen of deze als toezegging geregistreerd dient te worden.

⇒ *Griffie registreert toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen op andere wijze dan toezeggingen die gedaan worden in commissievergaderingen*

In Westland worden zowel de toezeggingen uit raadsvergaderingen als toezeggingen gedaan in commissievergaderingen geregistreerd. Toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden geregistreerd in een raadsbrief en op een lijst met raadstoezeggingen. In interviews werd echter aangegeven dat er geen lijst wordt bijgehouden van toezeggingen gedaan in de raadsvergadering. De rekenkamercommissie concludeert hieruit dat binnen ambtelijke organisatie en griffie niet iedereen op de hoogte is van het bestaan van de lijst met raadstoezeggingen.

Toezeggingen gedaan in een commissie worden door de commissiegriffier geregistreerd op de actielijst. Per commissie wordt er een actielijst opgesteld.

Aanbeveling 2

Zorg er voor dat de lijst met raadstoezeggingen en de gehanteerde werkwijze om toezeggingen zowel op die lijst als in de raadsbrief te registreren zowel bij de ambtelijke organisatie als de griffie bekend is.

⇒ *Er vindt afstemming plaats over de formulering van de toezegging, zowel voor raadstoezeggingen als voor commissietoezeggingen*

Afstemming van raadstoezeggingen vindt plaats doordat de toezeggingen worden opgenomen in een raadsbrief. Sinds enkele maanden vindt afstemming plaats over de conceptraadsbrief tussen college, griffie en bestuursadviseur. Op die manier wordt het college in staat gesteld te kijken of het zich kan vinden in de (formulering van de) toezegging.

Afstemming met collegeleden over commissietoezeggingen vindt plaats doordat de actielijsten van de commissies een vast agendapunt zijn in het agendaoverleg tussen commissiegriffier, portefeuillehouder en commissievoorzitter.

⇒ *iedere toezegging wordt gecodeerd*

Alle toezeggingen die in de gemeente Westland worden gedaan krijgen een code toegewezen, waardoor het mogelijk is toe te zien op de nakoming van de toezegging.

⇒ *Commissies registreren toezeggingen op uniforme wijze en voegen termijn toe*

De actielijsten van de verschillende commissies kennen allemaal hetzelfde format: *nummer, actie, ingebracht en wanneer gereed*. Als een toezegging niet tijdgebonden is geformuleerd wordt in de actielijst vaak alsnog een termijn aan de toezegging verbonden. Het format van de commissie MO verschilt in opmaak iets van de andere actielijsten, maar bevat dezelfde categorieën.

⇒ *Soms is er sprake van overlap tussen de acties op de actielijst en de Lange Termijn Agenda (LTA) van commissies*

Dat er sprake is van overlap tussen de actielijst en de LTA is begrijpelijk, sommige toezeggingen hebben nu eenmaal betrekking op aspecten die in de LTA zijn opgenomen. Overlap tussen beide wordt inzichtelijk gemaakt doordat op de actielijst bij de betreffende toezegging wordt verwezen naar LTA. Of dit altijd gebeurt was geen object van onderzoek, maar in ieder geval in één geval constateerde de rekenkamercommissie dat de overlap inzichtelijk werd gemaakt.

⇒ *Overheveling van toezeggingen gedaan in de raadsvergadering naar actielijst commissie verloopt niet altijd vlekkeloos*

Toezeggingen gedaan in een raadsvergadering worden door commissiegriffiers doorgesluisd naar de actielijst van commissies. Er is echter geen waarborg dat dit structureel gebeurt, bovendien kan de formulering van de toezegging hierdoor veranderen.

Aanbeveling 3:

De rekenkamercommissie heeft begrip voor overlap tussen de actielijsten en de LTA en voor de werkwijze om raadstoezeggingen naar een commissie door te schuiven. Het is daarbij wel van belang dat zowel de overlap tussen actielijst en LTA als de verschuiving van raadstoezegging naar actielijst van commissies altijd transparant worden gemaakt voor raads- en commissieleden. Maak daarbij gebruik van de werkwijze zoals die gehanteerd is in de commissie Bestuur, waarbij in de actielijst bij de desbetreffende toezegging verwezen werd naar de LTA. Maak bovendien gebruik van de bestaande lijst met raadstoezeggingen en zorg dat ook die gebruikt wordt voor het inzichtelijk maken van verschuivingen van toezeggingen van raad naar commissie als ook van actielijst naar LTA.

Bewaking van toezeggingen

⇒ *College en ambtelijke organisatie bewaken toezeggingen in stafoverleg, maar verder is bewaking vooral bij griffie belegd.*

Het bewaken van de nakoming van toezeggingen door het college en de ambtelijke organisatie gebeurt doordat toezeggingen een vast agendapunt zijn in het stafoverleg. De bewakende rol ligt met name bij de griffie. Dat bleek in dit onderzoek ook uit het feit dat het de griffie was die de nakoming van de twintig onderzochte toezeggingen wist te reconstrueren.

⇒ *Griffie bewaakt toezeggingen gedaan in commissies wel, maar in raadsvergaderingen niet systematisch*

Toezeggingen gedaan in commissies worden door de griffie bewaakt middels het bijhouden van de stand van zaken op de actielijsten waarop de toezeggingen geregistreerd staan. Voor de toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen bestaat een dergelijke systematiek niet. Een groot deel van de toezeggingen gedaan in de raad worden weliswaar doorgesluisd naar de actielijsten van commissies, waardoor de nakoming uiteindelijk wel bewaakt wordt, maar omdat hiervoor geen vaste systematiek bestaat, kunnen deze toezeggingen tussen wal en schip kunnen vallen.

Aanbeveling 4

Zorg voor duidelijke bewaking van toezeggingen op raadsniveau. Maak inzichtelijk welke toezeggingen worden overgeheveld naar de actielijsten van commissies en zorg er voor dat de uitstaande raadstoezeggingen die niet zijn overgeheveld in de raadsvergadering periodiek terugkomen. Maak daarbij gebruik van de al bestaande lijsten met raadstoezeggingen en van de systematiek die gehanteerd wordt bij de actielijsten van commissies.

Informatievoorziening over toezeggingen

⇒ *Raad wordt geïnformeerd over toezeggingen gedaan in commissies, maar niet over toezeggingen gedaan in raad*

Over toezeggingen gedaan in commissies worden commissieleden geïnformeerd middels de actielijst. Als een toezegging is nagekomen wordt dit aangegeven in de actielijst doordat de toezegging in grijs wordt weergegeven. Over toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen worden raadsleden echter niet adequaat geïnformeerd. Noch de raadsbrief, noch de lijsten met raadstoezeggingen worden structureel naar raadsleden gestuurd. Ook hebben raadsleden geen inzicht in welke toezeggingen uit raadsvergaderingen wel en welke niet op de actielijsten van commissies terecht komen.

Aanbeveling 5

Zorg dat de raad structureel geïnformeerd wordt over toezeggingen gedaan in raadsvergaderingen en hoe die toezeggingen worden doorgesluisd naar de actielijsten van commissies. Maak daarbij gebruik van de raadsbrieven en de al bestaande lijsten van toezeggingen.

⇒ *Bij niet adequate nakoming wordt de raad of raadscommissie daarover onvoldoende proactief geïnformeerd*

Van de twintig toezeggingen die de rekenkamercommissie voor dit onderzoek onderzocht heeft, bleken vijf toezeggingen niet adequaat te zijn nagekomen. In één geval betrof dit een toezegging die nog moet worden nagekomen, de raad is daarover ook geïnformeerd. In de andere vier gevallen betroffen het toezeggingen die niet tijdig (zie ook voorbeeld 3.10) of niet volledig (zie ook voorbeeld 3.8 en 3.9) zijn nagekomen of waarvan de tijdigheid niet kon worden beoordeeld. In die gevallen is de raad of raadscommissie in de ogen van de rekenkamercommissie echter onvoldoende aantoonbaar geïnformeerd over het feit dat de toezegging niet tijdig of niet volledig is nagekomen. Ook is het zo dat in geen van de vier gevallen in de nakoming expliciet naar de toezegging is verwezen.

Aanbeveling 6

Zorg als college dat raad tijdig een signaal ontvangt wanneer een toezegging niet tijdig en/of niet volledig kan worden nagekomen. Leg daarbij uit wat de verklaring is voor de latere of andere nakoming en geef expliciet aan wat de raad of commissie dan wel kan verwachten.

⇒ *Bij nakoming van een toezegging wordt expliciet naar toezegging verwezen.*

De informatievoorziening aan de raad op het moment dat toezeggingen werden nagekomen, was in een aantal gevallen erg goed. In zo'n geval wordt er zowel op het voorblad als in de daadwerkelijke nakoming van de toezegging expliciet naar de toezegging (en de bijbehorende code) verwezen.

6 REACTIE VAN COLLEGE VAN B&W

In het navolgende staat de reactie van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland integraal opgenomen.

 		Postadres: Postbus 150 2670 AD Naaldwijk Bezoekadres: Stokdijkkade 2 2671 GW Naaldwijk T (0174) 673 673 F (0174) 673 600 E info@gemeentewestland.nl I www.gemeentewestland.nl	
Aan de rekenkamercommissie Gemeente Westland t.a.v. de griffie Postbus 150 2670 AD Naaldwijk		INGEKOMEN GRIFFIE 18 MEI 2009	
UW BRIEF 07-04-2009	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR. AFDELING/TEAM CC	DOCUMENTNR. 09-20842 DOORKIESNUMMER (0174) 673076
CONTACTPERSOON C.L. de Weerd ONDERWERP reactie op concept onderzoeksrapport nakoming toezeggingen		BIJLAGE(N) DATUM VERZONDEN 15 MEI 2009	
<p>Geachte Rekenkamercommissie,</p> <p>U heeft ons gevraagd te reageren op de conclusies en aanbevelingen in het door u opgestelde conceptrapport "Belofte maakt schuld, onderzoek naar nakoming van toezeggingen". Ook vraagt u naar onze voornemens naar aanleiding van uw aanbevelingen.</p> <p><u>Conclusies</u> Wij kunnen ons vinden in de gepresenteerde conclusies.</p> <p><u>Aanbevelingen</u> In uw rapport doet u een zestal aanbevelingen. Wij gaan alleen in op aanbeveling 6, aangezien de overige aanbevelingen ons inziens betrekking hebben op het taakveld van de griffie.</p> <p><i>Aanbeveling 6, betreffende het signaleren van niet tijdig of volledig nakomen van toezeggingen:</i> Wij delen uw aanbeveling. Hierbij is van belang om samen met de griffie een adequaat proces in te richten. Wij zullen op korte termijn met een procesontwerp te komen, waarin de rolverdeling en bewakingsmechanismen zijn opgenomen conform de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. We verwachten in het 3^e kwartaal van dit jaar uw aanbeveling te hebben geïmplementeerd.</p> <p>Tenslotte danken wij u voor het uitgevoerde onderzoek en de daarmee verschaftte inzichten. De dialoog met de leden van uw commissie en de onderzoekers is van waarde geweest voor onze organisatie.</p> <p>Hoogachtend, burgemeester en wethouders van Westland de secretaris, de burgemeester,</p> 			

7 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE WESTLAND

De Rekenkamercommissie Westland (RKC) heeft met waardering kennis genomen van de reactie van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland (hierna: het College). De RKC ziet rekenkameronderzoek als een belangrijk middel om, door middel van op feitenonderzoek gefundeerde conclusies en aanbevelingen, de ambtelijke organisatie, de griffie, het College en de Gemeenteraad te laten leren en waar mogelijk en gewenst verbeteringen aan te laten brengen. Wij zijn daarom verheugd dat het College onze aanbeveling, die aan hen is gericht, onderschrijft en nog dit jaar een adequaat ingericht proces wil implementeren.

Tot slot stemt het ons tot genoegen dat het College aangeeft, dat het uitgevoerde onderzoek en daarmee verschaftte inzichten, inclusief de dialoog met onze commissie en de onderzoekers, van waarde is geweest voor de organisatie. Wij zullen de ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van de door het College gedane toezegging op ons rapport, met veel belangstelling volgen.

BIJLAGE 1 SELECTIE VAN TOEZEGGINGEN

De toezeggingen uit 2007, zoals die zijn vermeld in de lijst met raadstoezeggingen en in de verschillende actielijsten van de verschillende commissies zijn nader bestudeerd. Er zijn tien toezeggingen in de selectie opgenomen, die in de raad zijn gedaan. Daarnaast zijn er in totaal tien toezeggingen opgenomen uit de vier commissies (twee of drie toezeggingen per commissie).

Selectiecriteria.

De toezeggingen zijn geselecteerd op:

- **Spreiding over de raad en de afzonderlijke commissies.** Bij de selectie van de toezeggingen die in de commissies worden gedaan, dient een goede verdeling over de commissies aanwezig te zijn.
 - o Commissie Bestuur
 - o Commissie Economie, Financieel beleid en Organisatie (EFO)
 - o Commissie Maatschappelijke Omgeving (MO)
 - o Commissie Ruimte

- **Spreiding over type toezeggingen.** Na analyse van de toezeggingen blijkt er een duidelijke driedeling te zijn:
 - o Toezeggingen betreffende een (nader) onderzoek.
 - o Toezeggingen betreffende een vervulling van actie, informeren of afspraken.
 - o Toezeggingen betreffende een beleidsnotitie of uitwerking van een plan

- **Spreiding over afzonderlijke portefeuillehouders en afdelingen.** Bij de selectie van toezeggingen is gestreefd om van iedere portefeuillehouder minimaal drie toezeggingen te selecteren.

BIJLAGE 2 ONDERZOCHE TOEZEGGINGEN

Nr	Omschrijving toezegging	Commissie/ Raad	Datum toezegging	Portefeuillehouder	Type toezegging
1	De burgemeester zegt toe om een discussie te voeren in de commissie Bestuur over de locaties van de kermis. De burgemeester zegt daarnaast toe dat er binnenkort een brief verzonden wordt aan de omwonenden inzake de overlast van de kermis af te wisselen over de 3 locaties.	Raad	27-03-07	Burgemeester Van der Tak	Actie
2	De burgemeester zegt toe dat <ul style="list-style-type: none"> - de ondernemers APV wordt getoetst door de VNG; zodra de uitkomst beschikbaar is, zal deze in handen worden gesteld van de commissie Bestuur - de beleidsregels inzake vliegende braderieën in de vorm van een schrijven van het college volgende maand in de commissie EFO/bestuur wordt besproken - in het najaar informatie aan de raad wordt aangeboden over plakplaatsen - er binnen 2 maanden gekomen zal worden met beleidsregels terrassenbeleid horeca met verruimingsmogelijkheden (door deze toezegging motie GBW ingetrokken) 	Raad	24-04-07	Burgemeester van der Tak	Beleid
3	De wethouder zal de besteding inzake groenprojecten bij sociale woningbouw navragen en de commissie over de uitkomst informeren.	Raad	26-06-07	Weth. De Goeij-Van der Klugt	Onderzoek/Actie
4	De wethouder gaat uitzoeken of alle gronden die nodig zijn voor de aanleg van de verbindingsweg Groeneweg/Galgeweg in eigendom zijn van de gemeente. De wethouder zal zo spoedig mogelijk de commissie EFO hierover informeren	Raad	26-06-07	Weth. Duijvestijn	Onderzoek

5	De wethouder zal in de commissie Bestuur van oktober de stand van zaken melden over het nieuwe gemeentehuis. De discussie over het tijdsplan zal zo spoedig mogelijk daarop volgen	Raad	25-09-07	Weth. van der Zwan	Actie
6	De wethouder zal op het punt 'hanteren uitgangspunten van verschillende centrumplannen' de financiën onderzoeken en analyseren en zal hier in de commissie EFO op terugkomen	Raad	25-09-07	Weth. Duijvestijn	Onderzoek
7	De wethouder zal in de commissie Ruimte van oktober de stand van zaken melden over de kaderstelling voor geluid binnen Westland	Raad	25-09-07	Weth. Meijer	Actie
8	De wethouder zegt toe om een open tafelgesprek te organiseren met alle partners (de zwembaden, de scholen, de raadsfracties en de ouders), om te komen tot een goed financieel onderbouwd voorstel	Raad	25-09-07	Weth. van der Stee	Actie
9	De wethouder zegt toe dat het dranghekkenbeleid in de commissie Bestuur behandeld zal worden	Raad	01-11-07	Weth. van der Zwan	Beleid
10	De wethouder zegt toe bij de Voorjaarsnota 2008 helderheid te geven over de locatiekeuze voor de vijf STIP-loketten en met een plan van aanpak te komen voor de uitbouw van de STIP-loketten, zoals eerder toegezegd is in de commissie MO	Raad	27-11-07	Weth. De Goeij-Van der Klugt	Beleid
11	Ten aanzien van de <i>Rondvraag CDA</i> m.b.t. een mogelijke gezamenlijke aanpak (gemeente-De Ark) van het <i>fietsparkeerprobleem</i> laat het college contact leggen met <i>De Ark</i> .	Ruimte	09-10-07	Weth. van der Zwan	Beleid
12	Milieu-uitvoeringsprogramma 2008: een aantal gestelde feitelijke vragen wordt nog voor de komende raadsvergadering schriftelijk beantwoord	Ruimte	13-11-07	Weth. Meijer	Actie
13	Werkbezoek van de streekplancommissie Zuid-Holland West op 12 december a.s.: ter voorbereiding op de te leveren bijdrage hieraan krijgt de commissie ruimte een lijstje van nog resterende knelpuntjes via de griffie	Ruimte	04-12-07	Weth. Meijer	Actie
14	Overzicht geven van wat tot nu toe is gebeurd aan accommodatiebeleid	MO	12-03-07	Weth. van der Stee	Beleid

15	Uitzoeken van de gevolgen van de motie van het CDA tijdens de begrotingsvergadering, betreffende sportverenigingen	MO	06-11-06	Weth. van der Stee	Onderzoek
16	Wethouder de Goeij-Van der Klugt zoekt situatie overlast Frisolaan te Poeldijk uit	MO	03-12-07	Weth. De Goeij-Van der Klugt	Onderzoek
17	Conceptmeerjarenbegroting 2008-2011 Hulpverleningsregio Haaglanden (HRH): de commissie Bestuur kan n.a.v. de toegezegde reactie van het college een toelichtende brief van de burgemeester tegemoet zien.	Bestuur	12-04-07	Burgemeester van der Tak	Beleid
18	Er komt een Evaluatie van het evenementenseizoen 2007 (algemeen beeld)	Bestuur	12-07-07	Burgemeester Van der Tak	Onderzoek
19	Duidelijkheid bieden aan ondernemers in Honderdland	EFO	07-06-06	Weth. Duijvestijn	Actie
20	De consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten (i.h.k.v. risicopositie van beheersplannen) zullen dit jaar in beeld gebracht worden, en aan de raad worden voorgelegd.	EFO	14-03-07	Weth. Duijvestijn	Actie

BIJLAGE 3 BEVINDINGEN PER TOEZEGGING

	Formulering toezegging	Commissie / Raad	Datum toezegging	Tijdgebonden geformuleerd?	Specifiek geformuleerd?	Nagekomen?	Toelichting
1	De burgemeester zegt toe om een discussie te voeren in de commissie Bestuur over de locaties van de kermis. De burgemeester zegt daarnaast toe dat er binnenkort een brief verzonden wordt aan de omwonenden inzake de overlast van de kermis af te wisselen over de 3 locaties.	Raad	27-3-2007	Nee	Ja	Ja	Kermis is op drie momenten aan de orde gekomen in commissie (12 april 2007, 14 juni 2007 en 12 juli 2007), de brief aan omwonenden is medio mei 2007 verstuurd.
2	De burgemeester zegt toe dat (-) de ondernemers APV wordt getoetst door de VNG; zodra de uitkomst beschikbaar is, zal deze in handen worden gesteld van de commissie Bestuur (-)de beleidsregels inzake vliegende braderieën in de vorm van een schrijven van het college volgende maand in de commissie EFO/bestuur wordt besproken (-) in het najaar informatie aan de raad wordt aangeboden over plakplaatsen (-) er binnen 2 maanden gekomen zal worden met beleidsregels terrassenbeleid horeca met verruimingsmogelijkheden (door deze toezegging motie GBW ingetrokken)	Raad	24-4-2007	Deels	Ja	Niet volledig	Eerste drie delen van de toezegging zijn nagekomen. Over vierde deelaspect is, uitgaande van de formulering zoals gedaan in de raad, het oordeel dat deze niet tijdig en niet volledig is nagekomen. Nav toezegging heeft het college wel actie ondernomen: op 16 november 2007 komt college met notitie 'verruiming openingstijden horeca' en op 1 mei 2008 is de 'proef verruiming openingstijden horeca' gestart, de burgemeester heeft dit op 10 april 2008 toegelicht in de commissie Bestuur). Dit alles is echter niet binnen 2 maanden, zoals oorspronkelijke toezegging voorschreef.

3	De wethouder zal de besteding inzake groenprojecten bij sociale woningbouw navragen en de commissie over de uitkomst informeren.	Raad	26-6-2007	Nee	Ja	Ja	Via memo (BSL-Extra investering groen aan cie Ruimte) op 3 september 2007
4	De wethouder gaat uitzoeken of alle gronden die nodig zijn voor de aanleg van de verbindingsweg Groeneweg/Galgeweg in eigendom zijn van de gemeente. De wethouder zal zo spoedig mogelijk de commissie EFO hierover informeren	Raad	26-6-2007	Nee	Ja	Ja	Op 11 juli 2007 middels een mededeling van college.
5	De wethouder zal in de commissie Bestuur van oktober de stand van zaken melden over het nieuwe gemeentehuis. De discussie over het tijdsplan zal zo spoedig mogelijk daarop volgen?	Raad	25-9-2007	Ja	Nee	Ja	Toezegging niet specifiek geformuleerd, want hoe wil commissie geïnformeerd worden? Maandelijks mondeling of eens per kwartaal schriftelijk? Vanaf oktober 2007 wordt de voortgang van het nieuwe gemeentehuis als vast agendapunt van de commissie geagendeerd.
6	De wethouder zal op het punt 'hanteren uitgangspunten van verschillende centrumplannen' de financiën onderzoeken en analyseren en zal hier in de commissie EFO op terugkomen	Raad	25-9-2007	Nee	Nee	Ja	Ambtelijk is aangegeven dat dit onderdeel is van het lopende project nieuw gemeentehuis en dat er vanuit die hoedanigheid in commissie verschillende keren op is teruggekomen.
7	De wethouder zal in de commissie Ruimte van oktober de stand van zaken melden over de kaderstelling voor geluid binnen Westland	Raad	25-9-2007	Ja	Nee	Onduidelijk in hoeverre de toezegging tijdig is nagekomen	Op de lijst met toezeggingen raadsvergaderingen 2007 en 2008 kreeg de toezegging het kenmerk TZ-2007-081 . De letterlijke toezegging luidde toen "de wethouder zal in de commissie Ruimte van oktober de stand van zaken melden voor geluid binnen Westland". Later (wanneer precies is de onderzoekers onduidelijk) is in de kolom 'afgedaan op' het volgende toegevoegd: "Was LTA RO 3201 1 ^e kwartaal 2008, door wethouder Meijer geschrappt". Eén van de stukken die de onderzoekers vervolgens toegestuurd kregen, was de LTA van de commissie Ruimte d.d. 4

							<p>december 2007. Hierop stond het volgende punt: "Nota beleidsuitgangspunten voor vaststelling hogere grenswaarden geluid kan de commissie Ruimte binnen enkele maanden tegemoet zien" (kenmerk LTA RO 3201).</p> <p>Vervolgens kregen de onderzoekers ook de actielijst van de commissie Ruimte d.d. 8 juli 2008 toegestuurd. Hierin werd verwezen naar een vraag van de CDA-fractie d.d. 8 mei 2008 over aangepaste geluidsnormen. Dit is vervolgens als actiepunt voor wethouder Meijer op de actielijst van de cie Ruimte terechtgekomen (kenmerk RO 01830).</p> <p>In reactie op dit actiepunt is, zo bleek uit de stukken die de onderzoekers ontvingen, ten behoeve van de commissie Ruimte d.d. 9 september 2008 het <i>Toetsingskader voor hogere geluidsgrenswaarde besluiten</i> aan de commissie gestuurd.</p> <p>Inhoudelijk lijkt de toezegging hiermee nagekomen, er is een kaderstellend document naar de raad gegaan over geluidsnormen. Door de wisseling van kenmerken en de herformulering van de toezegging kunnen de onderzoekers niet oordelen in hoeverre de toezegging ook tijdig is nagekomen.</p>
8	De wethouder zegt toe om een open tafelgesprek te organiseren met alle partners (de zwembaden, de scholen, de raadsfracties en de ouders), om te komen tot een goed financieel onderbouwd voorstel	Raad	25-9-2007	Nee	Ja	Ja	Uit raadsvoorstel d.d. 18 maart 2008 (vastgesteld d.d. 22 april 2008) wordt duidelijk dat dit rondetafelgesprek heeft plaatsgevonden op 14 januari 2008.

9	De wethouder zegt toe dat het dranghekkenbeleid in de commissie Bestuur behandeld zal worden	Raad	1-11-2007	Nee	Ja	Ja	Verwezen werd naar de evaluatie evenementenbeleid 2007. Deze en het evenementenbeleid 2008 zijn in meerdere commissievergaderingen aan de orde gekomen, maar aandacht voor dranghekkenbeleid is in het evenementenbeleid en de notulen niet expliciet terug te vinden. In het ambtelijk hoor- en wederhoor werd vervolgens door de griffie aangegeven dat de toezegging op een later moment is geherformuleerd. Er zou nooit sprake zijn geweest van het opstellen van apart dranghekkenbeleid, dit zou worden opgenomen in het evenementenbeleid. Deze herformulering zou mondeling in de commissie bestuur zijn toegelicht., De herformulering van de toezegging heeft echter niet geleid tot een wijziging van de formulering in de actielijst. Ondanks het feit dat de herformulering voor de rekenkamercommissie niet te herleiden is, beschouwt de rekenkamercommissie deze toezegging op basis van de toelichting in het ambtelijk hoor- en wederhoor als nagekomen. Door de herformulering van de toezegging zou de toezegging zijn nagekomen middels het aan de raad doen toekomen van (de evaluatie van) het evenementenbeleid en daaraan is voldaan.
10	De wethouder zegt toe bij de Voorjaarsnota 2008 helderheid te geven over de locatiekeuze voor de vijf STIP-loketten en met een plan van aanpak te komen voor de uitbouw van de STIP-loketten, zoals eerder toegezegd is in de commissie MO	Raad	27-11-2007	Ja	Ja	Niet tijdig	PVA Stiploketten 7 juli 2008 besproken in commissie, 17 juli vastgesteld door raad. Toezegging is nagekomen, maar niet met voorjaarsnota behandeld.

11	Ten aanzien van de Rondvraag CDA m.b.t. een mogelijke gezamenlijke aanpak (gemeente-De Ark) van het fietsparkeerprobleem laat het college contact leggen met de Ark	Ruimte	9-10-2007	Nee	Ja	Ja	Commissie Ruimte is d.d. 9 november 2007 geïnformeerd dat contact is gelegd. Over de uitkomst is de commissie niet geïnformeerd, maar de formulering van de toezegging werd daar ook niet om gevraagd. De toezegging is hiermee dus nagekomen.
12	Milieu-uitvoeringsprogramma 2008: een aantal gestelde feitelijke vragen wordt nog voor de komende raadsvergadering schriftelijk beantwoord	Ruimte	13-11-2007	Ja	Ja	Ja	Middels een memo, d.d. 20 november 2007, heeft de wethouder de commissie hierover geïnformeerd
13	Werkbezoek van de streekplancommissie Zuid-Holland West op 12 december a.s.: ter voorbereiding op de te leveren bijdrage hieraan krijgt de commissie ruimte een lijstje van nog resterende knelpuntjes via de griffie	Ruimte	4-12-2007	Ja	Ja	Ja	Commissiegriffier heeft op 28 november 2007 een e-mail gestuurd ter voorbereiding op werkbezoek. In eerste instantie leek het zo te zijn dat er na 4 december 2007 (datum van toezegging) door de griffie geen nadere informatie was verstuurd. Uit de ambtelijke reactie op ons conceptrapport bleek echter dat er d.d. 10 december 2007 een notitie is gestuurd met daarin een overzicht van de resterende knelpunten. Op basis daarvan oordeelt de rekenkamercommissie nu dat deze toezegging is nagekomen.
14	Overzicht geven van wat tot nu toe is gebeurd aan accommodatiebeleid	MO	12-3-2007	Nee	Nee	Ja	Commissie MO is hier d.d. 10 april 2007 over geïnformeerd middels een notitie van de wethouder.
15	Uitzoeken van de gevolgen van de motie van het CDA tijdens de begrotingsvergadering, betreffende sportverenigingen	MO	6-11-2006	Nee	Ja	Ja	Niet tijdgebonden geformuleerd, college komt met voorstel tot wijziging van begroting op 27 februari 2007 op basis van motie. Voorstel bevat nut&noodzaak, financiële haalbaarheid etc.
16	Conceptmeerjarenbegroting 2008-2011 Hulpverleningsregio Haaglanden (HRH): de commissie Bestuur kan n.a.v. de toegezegde reactie van het college een	Bestuur	12-4-2007	Nee	Ja	Ja	Burgemeester heeft hierover d.d. 26 april 2007 een brief gestuurd.

	toelichtende brief van de burgemeester tegemoet zien.						
17	Wethouder de Goeij-Van der Klugt zoekt situatie overlast Frisolaan te Poeldijk uit	MO	3-12-2007	Nee	Ja	Ja	Kwestie is op 13 december 2007 bilateraal afgestemd met wethouder en vragensteller. Commissiegriffier is hier via mail over geïnformeerd.
18	Er komt een Evaluatie van het evenementenseizoen 2007 (algemeen beeld)	Bestuur	12-7-2007	Nee	Ja	Ja	Middels een brief aan de commissie Bestuur, d.d. 22 oktober 2007, wordt de commissie geïnformeerd over de evaluatie van het evenementenseizoen
19	Duidelijkheid bieden aan ondernemers in Honderdland	EFO	7-6-2006	Nee	Nee	Nee	Afdoening staat op de lijst voor 2009, aangezien het houden van een informatiebijeenkomst ten tijde van dit onderzoek nog te prematuur was. De commissie is hierover geïnformeerd, bijvoorbeeld in de commissievergadering d.d. 8 oktober 2008. Daarin merkt de wethouder op "dat de maand oktober niet gehaald wordt." De toezegging staat dus nog uit (juni 2006 toezegging gedaan).
20	De consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten (i.h.k.v. risicopositie van beheersplannen) zullen dit jaar in beeld gebracht worden, en aan de raad worden voorgelegd.	EFO	14-3-2007	Ja	Nee	Niet volledig	Verwezen wordt naar de "toelichting beheersplannen Openbare Ruimte 2008-2011", d.d. 1 november 2007, maar daarin wordt niet ingegaan op consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten. Ook wordt niet expliciet naar deze toezegging verwezen. In een later ontvangen ambtelijke reactie werd vervolgens nog verwezen naar de voorjaarsnota 2008, die de raad d.d. 28 juni 2007 heeft vastgesteld. In het Financieel MeerjarenPerspectief van de voorjaarsnota zijn bij de kosten van verschillende beheersplannen de onderhoudskosten niet meer

							<p>geactiveerd, maar is jaarlijks voor € 1 mln aan investeringen opgenomen. In het meerjarenperspectief noch in een begeleidend schrijven wordt echter inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van het niet-activeren van onderhoudskosten voor de risico's voor de beheerplannen zijn. Ook wordt nergens expliciet naar deze toezegging verwezen. Dit heeft er toe geleid dat de rekenkamercommissie van mening is dat deze toezegging niet aantoonbaar volledig is nagekomen. Dit ondanks het feit dat de commissie met het vaststellen van de actielijst van juli 2007 (waar deze toezegging niet meer op stond) had ingestemd met het als afgedaan beschouwen van deze toezegging.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

BIJLAGE 4 OVERZICHT GEÏNTERVIEWDE PERSONEN

Datum	Naam	Functie
21 april 2008	Mevrouw G. de Schipper	Juridisch raadsadviseur en commissiegriffier
21 april 2008	De heer A.J.O. van Kooij	Bestuursadviseur

BIJLAGE 5 OVERZICHT BESTUDEERDE STUKKEN

- Organogram gemeentelijke organisatie
- Organogram griffie
- Actielijsten commissies en lijst met raadstoezeggingen
- Verantwoordende informatie per geselecteerde toezegging waaruit de nakoming al dan niet bleek.

BIJLAGE 6 PLAATSBEPALING TOV VIJF GEMEENTEN

In het onderstaande zijn de bevindingen op de twintig toezeggingen uit Westland geplaatst naast geanonimiseerde bevindingen van twintig toezeggingen in vijf andere gemeenten waar vergelijkbaar onderzoek is uitgevoerd.

Het is niet mogelijk om de bevindingen van de gemeente Westland één-op-één te vergelijken met deze gemeenten, omdat de bevindingen op twintig toezeggingen sterk wordt beïnvloed door factoren als vergaderstelsel van de raad, politiek-bestuurlijke cultuur, omvang van de gemeentelijke organisatie en dergelijke.

Het onderstaande moet dus worden opgevat als een grove plaatsbepaling.

